

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. F. Ioannis Nider Ordinis Prædicatorum Theologi De Reformatione Religiosorum Libri Tres

Nider, Johannes

Antverpiæ, 1611

XIX. Declarat duas alias radices: quæ sunt, diuitiaru[m] improporcionata
augmentatio, & belloru[m] ac tyrannorum oppreßio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45728)

CAPVT XIX.

Declarat duas alias radices: quæ sunt, diuitiarum improportionata augmentatio, & bellorum ac tyrannorum oppressio.

XIV. Radix **Q**UARTA DECIMA radix est, diuitiarum improportionata augmentatio, per quam videmus hodie grauissimè collapsa in Religione monasteria: nec mirum, quia abicitur paupertatis votum per diuitiarum inordinatum vsus. Ex hac radice monasterium S. Martini Turonis in moribus adeò collapsum fuit tempore magni Caroli, ita vt ibi monachi viuerent nimis deliciose, induerentur sericis vestibus, & calceamentis aurei coloris. Vnde duo Angeli ingressi sunt dormitorium; & vno digitum extendente, alter monachos indicatos percutiebat. Vnus autem monachus vigilans, hoc videns, fugit; & Angelum, ne se occideret, per nomen Dei adiuratum emolliuit, vt refert S. Odo Abbas, & Vincentius in Speculo historiali, lib. 23. Destruunt autem diuitiæ Religionem dupliciter: vno modo quando assumuntur à particularibus personis vt propriæ, & tunc adest proprietatis vitium, quod Christus in Anania & Saphira puniuit grauissimè, Actor. 5. Alio modo, quando diuitiæ

non

*Diuitiis
collabuntur
religiones.*

*Pulchrum
exemplum.*

*S. Odo a-
pud Sur. 18.
Nou. lib. 3.
vitæ. &
Vincent.
lib. 23. hist.
c. 173.*

*Dupliciter
diuitiæ va-
stant deco-
rem reli-
gionis.*

non habentur in proprio, sed in communi.
 An tales diminuant perfectionem Religio-
 nis, definit S. Thomas in hæc verba: Habe-
 re superabundantes diuitias in communi,
 siue in rebus mobilibus, siue immobilibus,
 est impedimentum perfectionis, licet tota-
 liter non excludat eam. habere autem de
 rebus exterioribus in communi, siue mobi-
 libus siue immobilibus, quantum sufficit ad
 simplicem victum, perfectionem Religionis
 non impedit, si consideretur paupertas per
 comparisonem ad communem finem Re-
 ligionum, qui est vacare diuinis obsequiis.
 Si autem consideretur per comparisonem
 ad speciales fines Religionum, sic præsuppo-
 sito tali fine, siue paupertas maior vel mi-
 nor, est Religioni accommodata: & tanto erit
 vnaqueque Religio secundum paupertatem
 perfectior, quanto habet paupertatem ma-
 gis proportionatam suo fini. Et ibidem po-
 nit tres gradus Religiosorum. Primi sunt,
 quorum religio ordinatur ad actiones cor-
 porales vitæ actiuæ, vt ad militandum, vel
 hospitalitatem sectandam, & isti debent ha-
 bere communes diuitias & abundantiam
 diuitiarum communium. Alij sunt, quo-
 rum religio ordinatur ad vitam contempla-
 tiuam, & talibus competit habere possessio-
 nes moderatas: nisi simul oporteat tales
 Reli-

S. Tho. 2.2
 q 188. ar. 7

*Non maior
 paupertas
 optima, sed
 fini con-
 gruentior.*

*Quibus Re-
 ligiosis com-
 petant ma-
 gna diuitia*

*Quibus
 mediocres
 diuitia.*

Quibus
modica di-
uitia.

Qua cen-
seantur su-
perabun-
dantes di-
uitia Reli-
giosis.
Hieron. ad
Heliod.
Episc. de
morte Ne-
potian. t. 1.

Deut. 32. 15

uinum verificetur Deuteronom. 32. *Incras-
satus est dilectus, & recalcitrauit: incras-
satus, impinguatus, dilatatus, dereliquit
Deum factorem suum, & recessit à Deo sa-
lutari suo.*

xv. Radix.

Decima quinta radix est, bellorum ac
tyrannorum oppressio, per quæ apud Græ-
corum & Latinorum Ecclesiam innumera
propè

Religiosos per se vel per alios hospitalita-
tem tenere, & pauperibus subuenire. Tertij
sunt, quibus competit contemplari, & con-
templata aliis tradere per doctrinam; & ta-
libus competit habere modica temporalia
vitæ necessaria, quæ congruo tempore pro-
curata conferuentur. Et vt ibidem S. Tho-
mas in solutione tertij argumenti dicit, su-
perabundantes diuitiæ nulli Ordini con-
gruunt. Videntur autem superabundantes
(secundum eum) diuitiæ, quæ habentur
quasi propriæ, vel per quarum abusum etiam
singuli de communitate superbiunt & lasciu-
iunt. De hac dicit Hieronymus ad Helio-
dorum Episcopum: Sunt ditiores monachi,
quàm fuerant sæculares; possident opes sub
Christo paupere, quas sub locuplete diabo-
lo non habuerant. Suspirat eos Ecclesia di-
uites, quos tenuit mundus antè mendicos.
Caveat igitur quælibet Religio, ne propter
superabundantes diuitias, de ipsa illud di-
uinum verificetur Deuteronom. 32. *Incras-
satus est dilectus, & recalcitrauit: incras-
satus, impinguatus, dilatatus, dereliquit
Deum factorem suum, & recessit à Deo sa-
lutari suo.*

prope nostra tempora sunt deuastata monasteria; nunc per Saracenos, nunc per hæreticos, vt in Bohemia; nunc verò per bella Principum, vt in Francia; nunc prætereà per alios sæculares Dominos, qui exactiõibus, prædis, & oppressiõibus variis, plura monasteria ipsi destruunt, quæ eorum progenitores fundarunt & dotarunt opulenter.

De qua clade dicit Psalmista: *Dum superbit impius, incenditur pauper.* Ob tale infortunium coacti sunt Rechabitæ deuoti, cærimonix de non bibendo vinum, & de non habitando in domibus, sed in tabernaculis, dimittere in parte rigorem à patre eis iniunctum, in tempore, quo Nabuchodonosor rex Babylonis incepit vastare terram Israël. Sic postmodum religio Testamenti veteris, quæ habebatur in templo Ierosolymis, funditus defecit ibidem, quando Nabuzardan Princeps dicti Nabuchodonosor intrauit Ierusalem, succendit domum Domini, omnemque domum combussit igni, & muros Ierusalem in circuitu destruxit: translati sunt cum vasis viri & feminae in infinita multitudine, & sacerdotes cum ministris in Babylonis regnum, 4. Reg. ultimo. Ita cum Antiochus rex pessimus dominari cœpit in Ierusalem, & in circuitu, cultum veri Dei de templo eliminauit, & ciuitati Ierusalem idola

Psal. 9. 23.
Persecutionis tempore
perit Religio.
Ierem. 35.

idola introduxit, & cærimonias omnes diuinas prohibuit; ita vt nullus se auderet Iudæum nominare; ac infinita alia mala cultoribus Dei altissimi intulit, prout diffuse habetur 1. Machab. 1. Et quamuis talia mala bellorum sæpe suis peccatis mereatur populus: tamen valdè verendum est, quòd similia suis deformitatibus plus demereatur Clerus & status Ecclesiasticus. Hæc tradit Chrysoftomus super isto 21. Matth. *Eiecit vendentes de templo, &c.* vt allegatum est in 1. radice.

Peccata populi irritat Deum, magis Ecclesiasticorum.
Chryl homil. 38. in Matth.

CAPVT XX.

Pandit decimam sextam & ultimam radicem: quæ est Parochiarum plurium incorporatio. Et elicit sedecim remedia contra lapsum Religionis.

XVI. Radix

SEXTA DECIMA radix est apud quosdam, Parochiarum plurium incorporatio; propter quam aut vix reformari possunt, aut si reformati sunt, difficulter in bono perseuerant. Non enim dubium, quin per religiosos viros salus animarum multum procurari possit apud plebeios: sed cum monachus solus, aut etiam alteri consociatus, multum manet extra suum cœnobium, sicut curam habentibus est necessarium, faciliter eis placet

Religiosi curam pastoralem administrantes quibus malis expositi.